

KOMPETENS-
UTVECKLING
2022/2023

Vi skapar plats

Nu pågår en utbildningssatsning. Du behövs när Svenska kyrkan rustar för att ta emot människor som behöver arbetsträning.

MARY-METODEN Ett diakonalt förhållningssätt utvecklat inom Svenska kyrkan. s. 6.

FYRA UTBILDNINGAR Öppnar för anställda att vara diakonala i jobbet. s. 8–12.

ST:MARY Beprövat koncept för socialt företagande i församling. s. 14–15.

EN UNDERSÖKNING BLAND FÖRSAMLINGSANSTÄLLDA för en del år sedan visade att åtta av tio medarbetare ville göra en diakonal insats inom ramen för sitt arbete. Ingenting jag varit med om under mina år i Svenska kyrkan motsäger de siffrorna. Det finns en vilja och önskan hos det stora flertalet av kyrkans anställda att på ett konkret sätt bli involverade i det som är kyrkans insida. Om inte förr så har detta visat sig under coronapandemin och flyktingvågen i färskt minne. Om jag kan göra något konkret för andra. Om uppdraget är tydligt och skälen övertygande. Ja då gör jag mer än gärna en insats även om det inte står i min arbetsbeskrivning. Så resonerar de flesta. Denna vilja att vara diakonal – och som delas av många fler än våra anställda – är en kyrkans skatt i åkern. Där är det oklokt att låta den ligga.

LÅNGTIDSARBETSLÖSHET ÄR EN FORM AV SMYGANDE KRIS som inte skapar lika stora rubriker och inte samma känsla av kollektiv chock som pandemier, krig och flyktingströmmar. Men för de enskilda som drabbas, och deras familjer, är det allvarligt nog. Ekonomin och det sociala livet tar stryk. Ofta nog också självkänslan och hälsan. Det är idag uppenbart att staten och marknadskrafterna inte klarar av att lösa långtidsarbetslöshetens utmaningar. Civilsamhället, som har en unik förmåga att se och följa den enskilda människan, har här en viktig och omfattande, men inte oöverstiglig uppgift.

JUST NU BEDRIVS TVÅ ARBETSMARKNADSPROJEKT i Svenska kyrkan på nationell nivå stödda av Europeiska socialfonden som syftar till att rusta församlingar att ta emot långtidsarbetslösa. Kompetensutvecklingen är central. Det öppnar för anställda att kliva in i roller som handledare, verksamhetsledare och diakonala entreprenörer. Alltså att vara diakonala i jobbet.

Anders Hagman
Projektledare
React-EU:Mary

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

MARY

Meningsfullhet
Arbetsgemenskap
Rehabilitering
Yrkesstolthet

MARY-PLATS:

En i laget på egna villkor **3**

MARY-METODEN:

Mary bygger vi tillsammans **7**

VÅRA UTBILDNINGAR:

Handledare, verksamhetsledare,
diakonal entreprenör **9**

S:T MARY:

Tjörn hoppade på S:t Mary-tåget **14**

SVENSKA KYRKAN 751 70 UPPSALA **TELEFON** 018-16 95 00

PROJEKTLEDARE ANDERS HAGMAN **KOMMUNIKATÖR** MAGDALENA WERNEFELDT

UTGIVARE SVENSKA KYRKAN **OMSLAGSFOTO** MARIA HANSSON

PRODUKTION BYRÅ4 **TRYCK** ÅTTA45

En i laget på egna villkor

Charlotta Sundberg och Björn Evbjer är eniga: Mary-metoden ger arbetsträningen struktur. Det är till nytta för alla. För den som arbetstränar, för handledaren och myndigheterna.

Många fler skulle behöva gå Mary-utbildningen och se saker ur andras perspektiv.

BJÖRN EVBJER

VERKSTAN.

Charlotta arbetstränade på Rättviks stiftsgård. Foto: Maria Hansson

«

SOMMARVIKARIE.

Efter att arbets-
träningen avslu-
tades arbetade
Charlotte några
veckor i köket på
stiftsgården. Foto:
Maria Hansson

... att efter
ett tag
kunna se
att nu är
det check
på det där,
det sitter
nu!

**CHARLOTTA
SUNDBERG**

«

UTVECKLINGSRESA.

Björn märker att
han som hand-
ledare utvecklar
förmågan att se
hur andra mår.
Foto: Maria
Hansson

**CHARLOTTA
SUNDBERG,**
arbetstränade på
Rättviks stiftsgård
efter sjukskrivning.

CHARLOTTA SUNDBERG OCH BJÖRN EVBJER

slår sig ner på bänken intill huvudentrén till
Rättviks stiftsgård. De skrattar och småpra-
tar. Det har gått drygt ett år sedan Charlotta
kände att livet började återfå form och färg
efter en lång och djup depression. När hennes
handläggare på Arbetsförmedlingen undra-
de om hon ville arbetsträna på stiftsgården
behövdes ingen betänketid.

– Taget! svarade jag rakt av. Det är en miljö
jag gillar, säger hon.

CHARLOTTA BLEV ERBJUDEN EN SÅ KALLAD

MARY-PLATS, arbetsträning eller praktik i
ordinarie verksamhet under handledning av
medarbetare utbildade i Mary-metoden.

Fastighetsskötaren Björn Evbjer blev en av
hennes handledare och tillsammans har de
ägnat många timmar i rabatterna, vid
arbetsbänkarna i verkstan och med att röja
snö, byta batterier och Gud vet allt.

– Vaktmästeriet är lämpligt för dem som
behöver trappa upp arbetstiden gradvis och
behöver lite flexibilitet. Så länge det inte
handlar om en vattenläcka kan vi oftast
lägga om arbetet om vi behöver ta tid för att
prata om något eller gå igenom ett moment,
säger Björn.

För Charlotta var det just där och då
fantastiskt att få arbetsträna i vaktmästeriet,
säger hon.

– Jag är skogsmästare och trädgårds-
intresserad. Dessutom har jag arbetat inom
bygghandeln. När man kommer ifrån en lång
sjukskrivning är självkänslan och självförtro-
endet i botten och då var det bra att känna att
det här är något jag kan saker om.

TILL RÄTTVIKS STIFTSGÅRD kommer en strid
ström av gäster året runt. Staben på 30 perso-
ner har stor vana att ta emot och introducera
tillfälliga arbetare, volontärer, elever från
restaurangskolor och sommarvikarier.

Våren 2021 fattade ledningen beslutet att
också erbjuda Mary-platser för arbetsträning.
Björn och ett par kollegor tillfrågades om de
ville lära sig mer om bemötandemetoden Mary.

**BJÖRN HAR VARIT HANDELDARE I ANDRA
SAMMANHANG.** Med Mary-metoden i bagaget
tycker han att uppgiften fått en struktur.

– Vi börjar med ett uppstartssamtal då vi
pratar om förväntningar, ritar en pil som ut-
går från nuläget till det som är målet – oftast
en anställning. Så försöker vi ringa in vad
som behövs för att nå dit, säger Björn.

Var tredje vecka sitter handledaren och deltagaren ner för att utvärdera. Då kommer pappren fram.

– I stället för att bara lite allmänt fråga hur det känns så har vi en plan och kan se steg-förflyttningar, säger Björn.

– Det kändes otroligt meningsfullt. Först att identifiera ”det här behöver jag hjälp med”, för min del struktur och rutiner, och sen att få den utvecklingslinjen, att efter ett tag kunna se att nu är det check på det där, det sitter nu! säger Charlotta.

MARY-METODEN LÄGGER VIKT vid den ständigt pågående kommunikationen på arbetsplatsen, mikrosamtalet som det kallas. Björn bläddrar i utbildningspärmen och berättar att han känner igen en del från sin utbildning till barnskötare.

– Men det blev som en aha-upplevelse igen att man varje gång man möter en människa behöver läsa av personen. Hur mår den? Hur svarar den? Hur tar den in det jag säger?

– Man frågar ju alltid varandra ”hur är det med dig” och så svarar man att ”det är bra”. Men det är ju fantastiskt när någon tittar på en med ögon som säger att den verkligen vill veta och som frågar hur vi kan göra något åt det, säger Charlotta.

OM DEN SOM ARBETSTRÄNAR GÖR EN UTVECKLINGSRESA så gäller det även handledaren.

– Jag är ganska lugn av mig som person, men jag märker att jag numer har lättare att se om en person är obekvämlig i en situation. Då kan jag bromsa och inte bara slänga ur mig ”gå och gör”, säger Björn.

Han framhåller vikten av att de var flera från stiftsgården som gick utbildningen. De stöttar varandra och stämmer hela tiden av.

– Ibland blir det lite stressigt, men oftast går det bra. Det gäller bara att ha strukturen och vetenskapen hur man ska agera, säger han.

En del nya arbetsuppgifter tillkommer, som kontakten med myndigheter och rapportering. Men också nya möjligheter. Handledare som är utbildade i Mary-metoden har möjlighet att ge så kallad förstärkt arbetsträning vilket innebär att anordnaren kan få en viss merkostnadsersättning från Arbetsförmedlingen.

– Tanken är att vi ska ingå ett samarbete med AF som gynnar oss båda. Då kan vi lägga ännu mer tid på deltagarna. ■

TEXT: MAGDALENA WERNEFELDT

» Läs om handledarutbildningen på sida 11.

» **KOMMUNIKATION.**

Mary-metoden betonar samtalen, de vardagliga och de strukturerade. Foto: Maria Hansson

Helst skulle vi vilja ha en avdelning för det här arbetet.

BJÖRN EVBJER

BJÖRN EVBJER,
fastighetsskötare
på Rättviks
stiftsgård och
handledare.

Mary bygger vi tillsammans

Mary är mer än en metod. Det är ett diakonalt förhållningssätt som bidrar till att utveckla församlingen och lokalsamhället. Nu har din församling chansen att kliva på.

ALLTSAMMANS BÖRJADE när en grupp långtidsarbetslösa kvinnor i en samtalsgrupp sa att "prata är nog bra, men vi behöver något mer om vi ska få livslusten och arbetsförmågan tillbaka. Vi behöver få arbeta med något, det ska vara meningsfullt och vi behöver få göra det tillsammans". Så uppkom Mary, metoden som är uppbyggd kring orden Meningsfullhet, Arbetsgemenskap, Rehabilitering och Yrkesstolthet. Fyra ord som är lätta att komma ihåg och som inte bara gäller "de andra", de vi vill stötta, utan också oss själva. Har din arbetsdag känts meningsfull? Fungerar vi tillsammans på arbetsplatsen? Blir vi stärkta som människor i vårt dagliga arbete? Har vi åstadkommit något för andra som vi kan vara stolta över? Allt detta har bäring på en Luthersk syn på kallelse och arbete. Det är att vara del i och involverad i Guds verk i Guds skapelse. Det duger också gott för en vision om det goda samhället. Ett samhälle där det finns plats för alla.

TIO ÅR HAR GÅTT sedan den första Mary-verksamheten startade i Lindesbergs församling i Västmanland. Snart märktes det att det fanns något i arbetssättet som gjorde att många kunde gå vidare till egen försörjning. Sedan dess har detta "något" formulerats som en metod och Mary har spritts till ett trettio-

tal församlingar. Under tiden har resurser skapats som gör att det nu är enklare för andra att kliva på och bli en Mary-församling.

ENSAM ÄR INTE STARK när vi ska bygga det goda samhället och den diakonala kyrkan. Samarbete är lösning-

en. Under åren har det visat sig att Mary är mer än en bemötandemetod för verksamheter med arbetsträning. Det är ett diakonalt förhållningssätt som utvecklar hela församlingen, bidrar till att upprätta människor och stärker lokalsamhället. Mary bygger vi tillsammans. Alla medarbetare och församlingar som kliver på kan bidra med sina kunskaper och erfarenheter. Men allra viktigast är de som kommer till oss. De bär på förhoppningar som tvingar oss att inte vika ner blicken. ■

TEXT: ANDERS HAGMAN

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Metoden Mary är uppbyggd kring nyckelorden Meningsfullhet, Arbetsgemenskap, Rehabilitering och Yrkesstolthet.

Mary är en bemötandemetod som syftar till att stötta långtidsarbetslösa på vägen mot egenmakt, hälsa och egen försörjning.

Mary är också ett diakonalt förhållningssätt som utvecklar hela församlingen.

Metoden Mary kommer till användning i två former:

- Som arbetsträningsplatser i det ordinarie församlingsarbetet. Sådana platser kallas **Mary-platser**.
- Som särskilda separata verksamheter i form av diakonalt socialt företagande. Sådana verksamheter kallas **S:t Mary**.

Församlingar som arbetar enligt Mary-metoden kallas Mary-församlingar och inbjuds att finnas med i ett nätverk. Nätverket Mary äger resurser i form av utbildningar, checklistor och nätverk för rådgivning och inspiration.

Samhällsroll i förändring

Kyrkans samhällsroll förändras men är fortsatt stor. Flera inomkyrkliga rörelser arbetar gemensamt och systematiskt för att motverka utsatthet och främja social inkludering. Mary-församlingarna utgör ytterligare en pusselbit.

DE SENASTE 30 ÅREN har det svenska samhällskontraktet kraftigt omförhandlats. Velfärdsstaten som bestämde över, finansierade och drev skola, vård och omsorg har backat från sitt åtagande och släppt fram andra aktörer.

Under samma tid har Svenska kyrkan gått från statlig institution till ett trossamfund som väljer sin egen väg. Velfärdsrollen förändras, men försvinner inte. Svenska kyrkans ansvar i samhället är fortsatt stort som den viktiga institution den är och som det största samfundet i Sverige. Det menar Filip Wijkström, docent i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm som under många år forskat på idéburna organisationer.

– Även om kyrkan svänger bara några grader så får det konsekvenser för hela samhället, säger han.

SÅ ÅT VILKET HÅLL SVÄNGER Svenska kyrkan? I takt med att det ställts allt större krav på individen och att klyftorna i samhället ökat har behoven att verka för social hållbarhet fått stor uppmärksamhet. Det har fått många församlingar att tänka över sin diakonala verksamhet.

– Diakoni är ett perspektiv på allt vi gör. Svenska kyrkan ska stå på de utsattas sida och visa det i praktisk handling. Vi kan vara betydligt mer proaktiva, säger Johan Ernstson, kyrkoherde på Tjörn.

Nätverken Framtiden bor hos oss och Ett annat centrum är exempel på församlingsdrivna nätverk som tar breda grepp på social hållbarhet i olika kontexter. Projektet Tillit

och demokrati verkar i samma riktning. De så kallade Mary-församlingarna, som erbjuder arbetsträning eller praktik enligt Mary-metoden, är ytterligare ett exempel menar Johan.

– De är ett skyltfönster för vad Svenska kyrkan är på 2000-talet. Tillsammans blir vi en ganska massiv folkrörelse som ser villkoren människor lever under. Det går inte bara att vifta bort våra röster. Vår målbild är inte att genera stålar utan livskvalitet.

FÖR JOHAN ÄR DET VIKTIGT att kyrkan värnar sitt oberoende och att den diakonala verksamheten är ett komplement till den offentliga sektorns insatser.

– Vi ska inte ta över, säger han.

Så ser också Robert Flognfeldt, företagsrådgivare på Arbetsförmedlingen, på samarbetet med Svenska kyrkan.

– För många av de arbetssökande som står längst från arbetsmarknaden behöver vi samarbetspartners som har tid och erfarenhet av att se människan. Självkänsla och framtidstro är väldigt viktiga komponenter för att kunna ta sig vidare i processen mot ett arbete och egen försörjning.

– På det här området verkar kyrkan erbjuda en möjlighet att inte gå i takt, säger Filip Wijkström och påpekar att det är värdefullt med starka och tydliga alternativ i ett alltmer strömlinjeformat samhälle där vi hittills har låtit marknadskrafterna styra. ■

TEXT: MAGDALENA WERNEFELDT

ROBERT FLOGNFELDT, företagsrådgivare på Arbetsförmedlingen.

FILIP WIJKSTRÖM, docent i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm.

JOHAN ERNSTSON, kyrkoherde på Tjörn.

SAGT OM VÅRA UTBILDNINGAR

”Vi har arbetat med Mary-metoden i ett par år och har tagit emot människor med utmattningssyndrom sedan slutet av oktober 2021. Vi ser i vår församling att det finns ett stort behov av rehabiliteringsplatser och arbetar för att det ska bli en hållbar och varaktig verksamhet i församlingen. Vi är tre som särskilt arbetar med detta, men det här är något vi i församlingen gör tillsammans.

”Introduktion för arbetslaget” är ett tillfälle att uppdatera oss, ge information till nyanställda, ställa frågor och diskutera. Genom Mary-metoden förtydligas vårt arbete med deltagare och varandra.

**CARINA JOHNSON, FÖRESTÅNDARE
VILLA SKÄRGÅRDEN, HERRESTADS FÖRSAMLING**

FOTO: PRIVAT

”Utbildningen skapade en vi-känsla mellan församlingarna som jobbar med Mary-metoden. Vi känner en stolthet och kan garantera att vårt arbetssätt är bra och likvärdigt oavsett var det utförs. Vi vet att vi har en gemensam syn på hur vi kan ge den som arbetstränar bäst förutsättningar. Mary-metodiken gav många handfasta verktyg. Alla personalkategorier borde gå. Det här är inte en eller annan diakons uppdrag, det är diakonins uppdrag. Det vill säga hela församlingens.

**OLA OSBECK,
DIAKON SKÄRHOLMENS FÖRSAMLING**

FOTO: VIKTOR JAKOB-JONSSON

”Många församlingar i Svenska kyrkan gör insatser för att stötta människor som länge varit utanför arbetsmarknaden på deras väg till arbete, egenmakt och delaktighet i samhället. Det här ger en möjlighet för oss att skala upp insatserna och ta ytterligare ett kliv framåt som välfärdsaktör. Jag hoppas många församlingar tar chansen att gå utbildningarna. Vi kan göra mer för människor i arbetslöshet.

HELÉN OTTOSSON LOVÉN, SVENSKA KYRKANS GENERALSEKRETERARE

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

SAGT OM VÅRA UTBILDARE

”Att få jobba med Maria Lagerman när vi startade upp vår S:t Mary syverkstad kring remake var magiskt. Så proffsig, kunnig, strukturerad och inspirerande.

Lärde mig massor om hur man kan tänka kring hållbarhet, produktutveckling produktionsflöden, kundkommunikation.

KARIN GUSTAFSSON, EKERÖ FÖRSAMLING
Om Maria Lagerman C/O Circles

”Tack för mycket värdefulla dagar. Den bästa utbildningen under ett långt yrkesliv i ämnen som bemötande, förhållningssätt, kommunikation och en gemensamma spelplanen.

CARINA WIKMAN, KYRKOHERDE HOLMSUND
Om Empowercenter

Hur funkar vi tillsammans?

Metoden MARY bygger på synen att människan är en social varelse som behöver finnas med i ett fungerande sammanhang tillsammans med andra för att känna sig hel och finna glädje och mening i sitt liv. MARY utgår från den individuella deltagaren men har fungerande och växande gemenskap med andra som arbetsmetod.

Den gemensamma spelplanen är en modell skapad av Swedish Empowerment Center för att skapa en samlad bild och ett gemensamt stöd för att arbeta tillsammans i ett en förhållningssätt eller ett konkret verksamhetsområde.

Resurser är i sig människor, lokaler, kunskaper, material. Resurserna behöver synliggöras. Vi behöver förstå hur de ska användas för att nå målen.

Förhållningssätt handlar om hur vi lever vår värdegrund, attityd och bemötande. Vad ska gälla när vi kommer till jobbet?

Målen behöver vara kända och tydliga, det bör finnas en samsyn kring målen med verksamheten. Vi behöver också förstå vilka mål enskilda medarbetare har.

Kommunikation. Det behöver finnas en tydlighet kring hur vi kommunicerar med varandra och samarbetar, hur vi hanterar konflikter och hur vi pratar om saker.

När det råder sammen kring mål, resurser, kommunikation och förhållningssätt skapas förutsättningar för att alla ska kunna verka tillsammans för att nå målen.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Mål och verksamhet handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

Sammen handlar om att skapa en gemenskap som kan stå emot utmaningar och förändringar.

ANMÄLAN

Sker direkt på utbildningsportalen.
<http://utbildningsportalen.svenskakyrkan.se>
Skriv Mary i sökrutan.

HAR DU FRÅGOR ELLER BEHÖVER HJÄLP MED ANMÄLAN?

Kontakta våra utbildare:
Anna.Andersson6@svenskakyrkan.se, tel 073-074 24 17
Irja.Aberg@svenskakyrkan.se tel 072-050 96 64

Våra utbildningar

Svenska kyrkan rustar för att göra mer för människor som länge varit borta från arbetsmarknaden eller aldrig tagit sig in på den. Vi erbjuder fyra utbildningar som alla bygger på bemötandemetoden Mary.

INTRODUKTION FÖR ARBETSLAG, 2 TIMMAR

HANDLEDARUTBILDNING MARY, 2 DAGAR

VERKSAMHETSANSVARIG MARY, 4 DAGAR

ENTREPRENÖRSKAP MARY, 10 DAGAR

Samtliga utbildningar är kostnadsfria. Kostnad för resor och måltider kan tillkomma.

PASSA PÅ!

All undervisning är kostnadsfri! Kostnad för resa tillkommer på vissa utbildningar.

Svenska kyrkan

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

INTRODUKTION FÖR ARBETSLAG MARY

När församlingen börjar ta emot långtidsarbetslösa personer för arbetsträning är det en diakonal insats som berör hela arbetslaget. Det är arbetsplatsen som helhet, inte enbart handledaren, som utgör mottagande miljö för den som arbetstränar. Det diakonala förhållningssättet måste bäras av alla anställda. Det är därför viktigt att alla medarbetare får grundläggande kunskap om vad detta innebär. Introduktionen till arbetslag ges på plats i församlingen efter överenskommelse med utbildare.

Innehåll

- Diakonitriangeln och diakoni som hela församlingens uppdrag.
- Kyrkans roll i välfärden.
- Möte med deltagare som delar med sig av sina erfarenheter.
- Introduktion till bemötandemetoden Mary och vad den innebär för församlingen respektive deltagaren.
- Introduktion till Den gemensamma spelplanen – en modell och ett språk för hur vi kan dra åt samma håll i arbetslaget.
- Under passet ges även tid att fånga upp de frågor och funderingar som kan väckas i medarbetarlaget.

Fakta

OMFATTNING

2 timmar

PLATS

I församlingen.

TID

Introduktionen kan ges under hela projektiden, september 2022 t o m mars 2023.

KOSTNAD

Utbildningen är kostnadsfri.

ANMÄLAN

Kontakta anna.andersson6@svenskakyrkan.se för att boka en utbildare.

MÅL MED INTRODUKTIONEN

Att rusta arbetslaget att vara en god mottagande miljö för den som arbetstränar.

TIPS

Förlägg gärna introduktionen till ordinarie arbetsplatsträff för största möjliga uppslutning.

HANLEDAKUTBILDNING MARY

Handledaren är en nyckelperson för att den som arbetstränar ska få en bra tid i församlingen. Handledaren har ett dubbelt uppdrag, dels som instruktör i den egna yrkesrollens arbetsuppgifter och dels som personligt stöd. Det är både ansvarsfullt och utvecklande. Handledaren får stöd i rollen av verksamhetsledaren som har det övergripande ansvaret. Handledarutbildningen ges i två olika varianter, en helt digital och en blandad digital och fysisk utbildning. Innehållet är detsamma.

TIPS

Det är möjligt för hela arbetslaget att gå handledarutbildningen

Innehåll

- Fördjupning kring det diakonala uppdraget.
- Mary i praktiken.
- Verktyg för att vara handledare.
- Utarbetande av konkreta arbetsuppgifter för arbetsträning inom respektive profession.
- Genomlysning av arbetsuppgifter utifrån jämställdhet, likabehandling och icke diskriminering.

BESTÄLL!

Om ni är många lokalt som vill gå utbildningen kan den beställas till församlingen, helt eller delvis. Fråga!

Fakta

OMFATTNING – 2 DAGAR TOTALT I TVÅ VARIANTER

- Helt digital utbildning. Fyra halvdagar inom loppet av två veckor, där halvdag 3 utgör självstudier och de tre övriga sker via digital uppkoppling.
- Blandad utbildning. En heldag fysisk utbildning + två halvdagar kommande vecka där den första utgörs av självstudier och den andra är digital.

PLATS

Båda varianterna kräver inloggning vid egen dator under de digitala passen. Det är viktigt att inloggningen sker individuellt.

FÖRKUNSKAPSKRAV

Introduktion för arbetslag Mary. Denna kan också genomgå efter handledarutbildningen.

KOSTNAD

Den digitala utbildningen är helt kostnadsfri. Vid den fysiska utbildningen (variant b) står församlingen för resan.

ANMÄLAN

Via utbildningsportalen, sökord Mary. <http://utbildningsportalen.svenskakyrkan.se> (Kräver inloggning på Svenska kyrkans intranät).

MÅL MED HANLEDAKUTBILDNINGEN

Att blivande handledare ska bli trygga i sin roll och har tagit fram meningsfulla och utvecklande arbetsuppgifter som passar deltagare med olika förutsättningar och behov.

A) HANLEDAKUTBILDNING. HELT DIGITAL VARIANT. UPPDATERAT SCHEMA.

Omgång	Halvdag 1	Halvdag 2	Halvdag 3	Halvdag 4
3	14 november kl 8.10–12	21 november kl 8.10–12	Självstudier	28 november kl 8.10–12
4	11 januari kl 8.10–12	18 januari kl 8.10–12	Självstudier	25 januari kl 8.10–12
5	2 februari kl 8.10–12	9 februari kl 8.10–12	Självstudier	16 februari kl 8.10–12
6	13 mars kl 8.10–12	20 mars kl 8.10–12	Självstudier	27 mars kl 8.10–12

B) HANLEDAKUTBILDNING. BLANDAD FYSISK OCH DIGITAL VARIANT

Plats	Heldag	Halvdag 1	Halvdag 2
Stockholm	17 januari kl 9–17	Självstudier	24 januari kl 8.10–12
Sundsvall	10 november kl 9–17	Självstudier	17 november kl 8.10–12
Arvika	FULLBOKAD		

Fler utbildningstillfällen kan tillkomma på begäran, om underlaget är tillräckligt stort.

UTBILDNING FÖR VERKSAMHETSANSVARIGA MARY

Den som har det sammanhållande ansvaret för församlingens verksamhet med arbetsträning kallas för Mary-ansvarig. Det innebär bland annat att sköta kontakterna med sändande part, att följa upp deltagarens stegförflyttning genom personliga samtal och att handleda handledare. Den Mary-ansvarige är i regel även den som tar huvudansvar för att planera, följa upp och utveckla verksamheten tillsammans med kyrkoherde och övriga medarbetare.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Innehåll

- Svenska kyrkans roll i välfärden.
- Fördjupning kring Mary-metoden, dess framväxt och olika delar.
- Verksamhetsledarens roll.
- Grundläggande empowermentpedagogik.
- Introduktion till verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning samt de verktyg som finns att tillgå.
- Att stötta och handleda handledare.

Fakta

PLATS OCH OMFATTNING

Utbildningen omfattar 4 dagar: två dagar i form av internat, en dag digital och en dag eget arbete

UTBILDARE

2-dagarskursen i empowermentpedagogik hålls av Empowerment Center i Borlänge. Övriga delar hålls av utbildare från Svenska kyrkan knutna till projektet.

FÖRKUNSKAPER

Introduktion för arbetslag och gärna handledarutbildning Mary. Dock inget krav.

KOSTNAD

Utbildningen samt logi vid internaten är kostnadsfri. För boende i närområdet beviljas inte ersättning för logi. Resor betalas av sändande församling/pastorat. Vid avbokning utan giltigt skäl (t ex sjukdomsintyg) senare än 5 dagar innan internatet debiteras sändande församling/pastorat en kostnad på 1500 kr.

ANMÄLAN

Via utbildningsportalen <http://utbildningsportalen.svenskakyrkan.se> (Sök på mary. Kräver inloggning på Svenska kyrkans intranät).

MÅL MED UTBILDNINGEN

Att blivande verksamhetsledare ska bli trygga i sin roll och ha kännedom om Mary-metodens olika delar och de verktyg som finns att tillgå.

TIPS

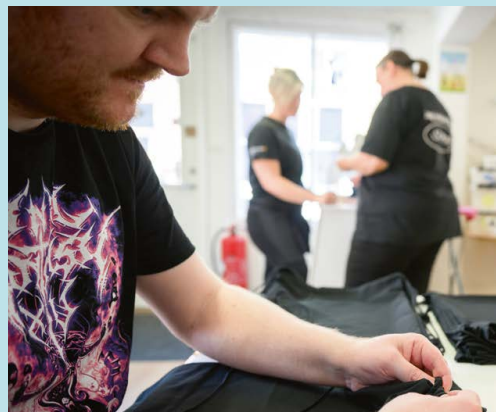
Vi rekommenderar minst två deltagare från respektive församling/pastorat

UTBILDNINGAR VERKSAMHETSANSVARIG MARY

Utbildning nr	Uppstart	Självstudier dag 1	Internat dag 2-3	Plats för internat	Webbutbildning dag 4
2	18 januari 2023 kl 9-10	8 tim, någon gång mellan 18-24 januari	25-26 januari 2023 kl 8.30-16.30	Göteborg	7 februari 2023 kl 8.30-16.30
3	8 februari 2023 kl 9-10	8 tim, någon gång mellan 9-14 februari	15-16 februari 2023 kl 8.30-16.30	Karlstad	28 februari 2023 kl 8.30-16.30
4	7 mars 2023 kl 9-10	8 tim, någon gång mellan 8-14 mars	15-16 mars	Stockholm	28 mars 2023 kl 8.30-16.30
5	8 mars 2023 kl 9-10	8 tim, någon gång mellan 8-14 mars	15-16 mars	Umeå	29 mars 2023 kl 8.30-16.30
6	9 mars kl 9-10	8 tim, någon gång mellan 8-14 mars	15-16 mars	Lund	30 mars 2023 kl 8.30-16.30

ENTREPRENÖRSUTBILDNING MARY

Entreprenörsutbildningen vill rusta församlingar som ämnar starta separata, inkomstbringande verksamheter där arbetsträning bedrivs i enlighet med Mary-metoden. Vi kallar detta diakonalt socialt företagande. Kursdeltagare kommer till utbildningen med en idé som församlingen vill utveckla. I utbildningen integreras undervisningsmoment kring entreprenörskap och socialt företagande med eget utvecklingsarbete.

Innehåll

- Förutsättningar för socialt företagande och socialt entreprenörskap.
- Förutsättningar för diakonalt socialt företagande i Svenska kyrkan.
- Verksamhetsutveckling från idé till diakonalt socialt företagande med ingående delar som bl a idéutveckling, framtagande av affärsplan, företagsformer, lagar och regler, marknadsföring mm.
- Hållbart företagande (socialt, ekonomisk, ekologiskt).
- Projektledarskap och organisering.
- Vad innebär det att starta ett S:t Mary under skyddat varumärke?

TIPS

Fundera redan nu på vilken verksamhet ni vill utveckla i församlingen

Fakta

OMFATTNING

10 dagar totalt varav 4 dagar som internat (2x2 dagar). Övrig tid utgörs av eget arbete samt webbaserade lektioner 2 timmar i veckan på samma tid och veckodag under hela utbildningen. Utbildningen ges 3 gånger. Plats för internaten skiljer sig mellan utbildningarna. Se schemat nedan.

KOMPLETTERANDE UTBILDNING

Vi ser gärna att kursdeltagare även går någon av de andra Mary-utbildningarna. Det kan göras före eller efter denna utbildning.

KOSTNAD

Utbildningen är kostnadsfri. Gäller även logi och resor. Vid avhopp eller avanmälan mindre än 5 arbetsdagar innan kursstart debiteras sändande församling/pastorat en kostnad på 2 500 kr.

ANMÄLAN

Via utbildningsportalen, sökord Mary. <http://utbildningsportalen.svenskakyrkan.se> (Kräver inloggning på Svenska kyrkans intranät) Deltagarantalet är begränsat, men vi ser gärna två deltagare per församling/pastorat. Fler accepteras i mån av plats

MÅL MED UTBILDNINGEN

Att lägga en grund för diakonalt socialt företagande i församling genom att orientera verksamhetsledare i grunderna för socialt entreprenörskap samtidigt som deltagarna utvecklar sina egna verksamhetsidéer.

UTBILDNINGAR ENTREPRENÖRSKAP MARY

Utbildning nr	Start	Veckolektion	Internat 1	Internat 2	Plats för internat	Avslut
1	17 januari 2023	Varje tisdag kl 9-11	1-2 februari*	22-23 februari	Sundsvall	10 mars
2	31 januari 2023 kl 13-15	Varje tisdag kl 13-15	15-16 februari*	9-10 mars	Örebro	24 mars
3	14 februari 2023 kl 16-18	Varje tisdag kl 16-18	1-2 mars*	22-23 mars	Värnamo	14 april

* Internaten börjar kl 9 dag 1 och avslutas senast kl 16 dag 2

Utbildningen kommer att hållas av Maria Lagerman som arbetar som utbildare med fokus på hållbar affärs- och verksamhetsutveckling. Maria har en bakgrund i socialt företagande där hon i flera olika roller arbetat för Stockholms Stadsmission. Idag arbetar idag både med ideella, akademi, offentliga och privata aktörer. Hon har sedan flera år tillbaka, i olika sammanhang, arbetat på uppdrag av Svenska kyrkan och ser stor potential i församlingarnas möjligheter att driva framgångsrika sociala företag. Sociala företag som erbjuder efterfrågade produkter och tjänster och som samtidigt stöttar människor mot arbetsmarknaden.

"Jag ser verkligen fram emot att få mötas i motivationen för entreprenörskap som gör skillnad! Låt oss göra plats för fler idéer och fler människor."

Tjörn hoppade på S:t Mary-tåget

JOHAN ERNSTSON, kyrkoherde på Tjörn.

GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT. Både kunder och de som jobbar ska känna sig sedda. Foto: Tomas Pettersson

När Svenska kyrkan på Tjörn kom i kontakt med S:t Mary tog det inte lång tid innan en second hand-butik och café öppnade i den gamla butikslokalen längs huvudgatan i Skärhamn. Ett beprövat koncept för socialt företagande fick bitarna att falla på plats.

DET ÄR LÖRDAG FÖRMIDDAG, strax efter 11, och redan mycket folk i omlopp på S:t Mary Tjörn. Sommargäster på fyndjakt, ortsbor som träffas för en förmiddagsfika och så de som får allt att fungera –praktikanterna och medarbetarna från Svenska kyrkan.

CAFÉET OCH BUTIKEN HÅLLER ÖPPET för kunder tre dagar i veckan, däremellan pågår förberedelser varje vardag. Det handlar om att baka, städa, ta emot och sortera saker som ska säljas, prismärka och organisera butiken.

Mona Hermansson är ekonom och en av de drivande krafterna bakom S:t Mary

Tjörn. Hon och pastoratets diakoner turas om att vara i butiken och att handleda praktikanterna. Några arbetstränar på heltid, vissa bara två timmar om dagen.

Just idag står Inger Johannisson och Roger Karlsson bakom cafédisken. En uppgift som också innebär att vara ansiktet utåt.

– Vi testar och utgår från vad praktikanterna vill och kan. För oss är det grundläggande att var och en ska känna sig sedd och behövd, och det vill vi även att de ska förmedla vidare till dem som kommer hit, säger Mona Hermansson.

TANKARNA PÅ ATT STARTA EN SOCIAL VERKSAMHET började redan 2016. Svenska kyrkan Tjörn fick en del förfrågningar om att ta emot personer som behövde praktik eller arbetsträna, och bland de många ideella i pastoratet fanns en längtan efter en lite större utmaning.

TRE ÅR SENARE fick Mona Hermansson och diakonerna Maria Eriksson och Gunilla Gustavsson upp ögonen för att det fanns något som hette S:t Mary, ett färdigt och beprövat koncept. När de planerat idén hemma på Tjörn beslutade kyrkorådet att avsätta en miljon per år under en projekttid på tre år.

– Vi hoppade på det tåg som redan startat och blev den sjätte församlingen i Sverige som startade upp S:t Mary-verksamhet, säger Mona Hermansson.

TILLSAMMANS MED ORDFÖRANDE i kyrkorådet och kyrkoherde Johan Ernstson gick de Mary-utbildningen. Idag drivs S:t Mary Tjörn som en ideell förening, och målet är att det ska gå runt utan bidrag från pastoratet efter 2023.

Johan Ernstson vill se S:t Mary Tjörn som ett integrationsarbete i vid bemärkelse.

– Integration, om man ska göra det på riktigt, handlar inte bara om människor som nyligen kommit till Sverige. Det handlar om att bygga gemenskaper. Vi behöver integration på olika plan, för att må bra som människor och som samhälle.

– Målet med vår verksamhet är i grunden att människor ska må bättre, och det ser vi redan nu, både bland de som arbetstränar, kunder och anställda, säger Mona Hermansson.

Om man ska prata om framgångsfaktorer för projektet är Mona och Johan överens om att tid, uthållighet och intern förankring har varit avgörande.

S:t Mary är ett skyddat varumärke. Församlingar som bedriver S:t Mary har ett nätverk för samordning, utbildning och kvalitetssäkring av verksamheterna.

Den som driver en S:t Mary-verksamhet är kvalificerad för Reserverad upphandling enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU).

»

S:T MARY TJÖRN.

Denna dag står Inger Johannisson och Roger Karlsson bakom cafédisken. Foto: Tomas Pettersson

I S:t Mary-nätverket får vi fortbildning och kan stötta varandra.

MONA HERMANSSON, ekonom och en av de drivande i S:t Mary Tjörn.

– Vi har jobbat under flera år på att förändra vårt diakonala arbete, och med S:t Mary föll pusselbitarna på plats, säger Johan. Men det har varit värdefullt att låta det ta tid. Det här är ett arbete som ska ägas av alla i Svenska kyrkan Tjörn, inte bara ett fåtal eldsjälär.

PASTORATET JOBBAR MOT ATT SKAPA ETT IOP, ett idéburet offentligt partnerskap, med kommunen. Det är ett avtal där kommunen ger bidrag till verksamheter för att underlätta vardagen för kommunens medborgare, eller som på andra sätt gör kommunen till en bättre plats att bo på.

– Att ha S:t Mary som koncept är en stor fördel i samarbetet med kommunen, men också för oss själva och våra brukare. Vi har tydliga, långsiktiga mål och det är lätt att utvärdera verksamheten, säger Johan Ernstson.

Mona Hermansson tycker också att S:t Mary bidrar med en annan viktig pusselbit, nämligen nätverket.

– I S:t Mary-nätverket får vi fortbildning och kan stötta varandra. Vi är många drivande och kompetenta medarbetare i pastoratet och själva verksamheten tror jag att vi skulle kunna fixa på egen hand, men att möta andra i samma process ger en kick. ■

TEXT: TOMAS PETTERSSON

» Läs mer om utbildningen Entreprenörskap Mary på sid 13

Skapa plats

Många gånger behövs det inte så mycket för att allt ska vända. Ett vänligt ord. En öppen dörr. En möjlighet att få sätta handen till spaden och de egna, slumrande resurserna väcks till liv igen.

Han som nyss var tyst, frågar och kommer med idéer.
Hon som slog ner blicken, kliver fram och börjar ta för sig.

Varje gång det händer sker något stort. Kanske blir vi rentav förskräckta: Det var värst vad den här människan tar plats! Då provas våra bevekelsegrunder ett ögonblick. För visst var väl just detta meningen? Inte att vi skulle få känna oss goda, utan att vi ska få vara jämbördiga.

Så att där någon ger plats, tar en annan plats.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

SKAPA PLATS i Svenska kyrkan och **REACT-EU: MARY** är två arbetsmarknadsprojekt finansierade av Europeiska socialfonden som drivs av Svenska kyrkan på nationell nivå i samverkan med stiftet. Syftet är att rusta församlingar att ta emot långtidsarbetslösa för arbetsträning och därmed bidra till en inkluderande arbetsmarknad och ett samhälle med plats för alla.